

HOLA!-FICHE

Met de Hola!-fiche reflecteren leerlingen over een ruzie en denken ze na over een mogelijke oplossing.

ZILL DOELEN

SErv5 Oplossingsgericht omgaan met conflictsituaties, in respect voor zichzelf en de ander(en).

SEgb1 Gevoelens en behoeften bij zichzelf en anderen beleven, aanvaarden, herkennen en in taal uitdrukken.

SEiv1 Zich inleven in anderen, andere standpunten en situaties, zonder de eigen identiteit te verliezen.

Reflecteren op een ruzie

Kleuters die ruzie maken, komen vaak bij jou hun verhaal halen. Je beluistert het verhaal van beide kanten en gaat met 'de ruziemakers' in gesprek.

Naast dit soort evaluatiegesprekken is het ook mogelijk om reeds jonge leerlingen schriftelijk te bevragen over hun ruzie. Als leraar zorg je er wel voor dat de betrokken leerlingen eerst zijn afgekoeld en al een eerste kans hebben gehad om hun woede kwijt te geraken.

Met gevoelskaarten of picto's kan er gereflecteerd worden over de ruzie. De leerlingen kunnen dan hun gevoelens, maar ook mogelijke oplossingen visualiseren. Emoticons zijn evengoed bruikbaar, maar dan moeten deze goed bekend zijn bij de (jonge) leerlingen. Hieronder vind je een paar voorbeelden van gevoelskaarten of picto's in verband met mogelijke reacties en oplossingen om een ruzie op te lossen.

De 'Hola!'-fiche

'Hola!' staat voor: opgelet, hier is iets aan de hand. De Hola!-fiches worden in de klas gebruikt om kinderen te helpen reflecteren op emotioneel sterk geladen momenten zoals ruzies, angstsituaties, hele blij gebeurtenissen ...

Wanneer de fiche de eerste keren gebruikt wordt, is het heel belangrijk om dit als leraar heel sterk geleid aan te bieden. Naarmate de leerlingen deze manier van werken gewoon zijn, zullen ze sneller doorhebben wat de bedoeling is. Op dat moment wordt de fiche een ideale gelegenheid om ervaringen te verwerken via beeld.

In deze Hola!-fiche wordt gebruik gemaakt van emoticons. Het is zeer belangrijk om in een voorbereidende fase eerst met de leerlingen te werken rond de betekenis ervan. De emoticons kunnen ook vervangen worden door gevoelspictogrammen of echte gezichtjes die gebruikt worden in de klas én herkenbaar zijn voor de leerlingen.

Jongere leerlingen vullen de fiche in door te tekenen. Je ondersteunt waar nodig door bijvoorbeeld woorden bij te schrijven.

Bij 'Wat is er gebeurd?'

tekenen ze de situatie waarover het gaat. In hun tekening proberen ze duidelijk te tekenen wat het probleem is.

Bij 'Hoe voel ik me daarbij?'

omkringen de kinderen de gevoelens die ze bij hen hebben geleefd tijdens het voorval. Daarbij proberen ze echt alle gevoelens die meegespeeld hebben weer te geven.

Bij 'Wat doe ik eraan?'

tekenen de kinderen een oplossing voor het probleem.

Na dit individueel verwerken van het conflict op de fiche, komen de kinderen samen met de leid(st)er en volgt er een reflectiegesprek. De tekeningen helpen het gesprek op gang. Door de opdrachten van de fiche hebben de kinderen verwerkend en evaluerend gereflecteerd op de situatie en op hun eigen houding en gedrag. Nu kunnen ze dit verwoorden. De kinderen hebben ook al nagedacht over een oplossing. Ook die oplossingen worden samengelegd.

De evaluatie

De fiches worden door de leid(st)er na de ruzie aangevuld met observatiegegevens en opgeborgen bij de gegevens van de betreffende kinderen. Hier zijn een aantal mogelijke hulpvragen voor de observatie:

- Hoe drukken deze leerlingen hun gevoelens uit en welke taal gebruiken ze hierbij?
- Hebben de leerlingen respect voor elkaar en hoe uitte dit zich?
- Op welke manier tonen ze begrip voor elkaar, kunnen ze zich inleven in elkaars kijk?
- Welke mogelijke oplossingen worden bedacht? Hoe komen ze elkaar tegemoet?
- ...

Bron

VKBAO, Praktijkboek 'Relationele vorming in de basisschool' p. 567, Plaats:Licap.
Zonnekind 1e leerjaar, 52e jaargang, 7 november 2008

Datum		Situatie	
<input type="text"/>		<input type="text"/>	
Wat is er gebeurd?	Hoe voel ik me daarbij?	Wat doe ik eraan?	
<input type="text"/>		<input type="text"/>	
Observatie van de leerkracht			
<hr/>			
<hr/>			
<hr/>			

Datum

20/05/2019

Situatie

Ruzie in de boekenhoek tussen Marieke en Brent, die ontaardde in bijten en slaan

Wat is er gebeurd?

Hoe voel ik me daarbij?

Wat doe ik eraan?

Observatie van de leerkracht (kaart van Marieke)

Marieke en Brent wilden hetzelfde boek en gaven geen van beide toe.

Marieke was boos en uitte dit in roepen, boek afpakken. Wanneer Brent haar uit frustratie bijt komt ze wenend bij mij. Ze zoekt dus wel hulp en gaat niet verder in strijd. Ze voelde zich ook verdrietig, want eigenlijk vindt ze Brent wel een toffe jongen (stiekem verliefd). Brent wilde eerst niet komen, hij heeft het moeilijker met de tussenkomst van de juf.

Marieke zocht onmiddellijk naar oplossingen, maar Brent had eerste wat afkoeling nodig. Daarna gingen ze wel snel over tot een compromis. Niemand kreeg op dat moment het boek en ze gingen elk in een ander hoekje spelen. Marieke kwam met het voorstel en na wat mokken ging Brent toch akkoord. Brent bracht zelf geen oplossingen aan.